

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף ג.

מה הדין באופנים דלהלן?

שנים שהפקידו זה מנה וזה מאתים, וכל אחד אומר ששלו המאתים	שנים אוחזים בטלית זה אומר כולה שלי וזה אומר כולה שלי	
זה נוטל מנה וזה נוטל מנה - והשאר יהיה מונח עד שיבוא אליהו	יחלקו בשבועה ¹	לרבנן
הכל יהיה מונח עד שיבוא אליהו - דאלי"כ מה הפסיד הרמאי	להו"א: יהיה מונח עד שיבוא אליהו ² לדחיה: יחלקו בשבועה ³	לר' יוסי

בבא מציעא דף ג:

מה החילוק בין עדים להודאת פיו בדברים דלהלן?

לחייבו שבועה	לחייבו ממון	לחייבו קנס, מיתה	לחייבו קרבן, חומש	הוכחש והוזם	
חייב	חייב	פטור	חייב	חייב ⁴	פיו
לר' חייא: חייב ⁵	חייב	חייב	לרבנן: פטור לר"מ: חייב	פטור	עדים

¹ ואף שלכאורה זה דומה למנה השלישי הנשאר - שבזה מודים רבנן שיהיה מונח עד שיבוא אליהו, דהרי שניהם מתווכחים כאן וכל אחד אומר שכולה שלו - וזה כמו גבי המנה הנשאר שכל אחד אומר שכולו שלו והדין שמניח עד שיבוא אליהו. ותירצה הגמ', דשאני התם גבי מנה שלישי שודאי יש רמאי בזה אמרינן שיהיה מונח עד שיבוא אליהו, אולם כאן גבי טלית אפשר לומר שבאמת היא של שניהם והחלוקה יכולה להיות אמת - בזה אמרינן שיחלקו בשבועה.

² דאפי' גבי שני המנים הראשונים דודאי איכא למימר שמנה אחד שייך לראובן ואחד לשמעון - אמרינן שיהיה מונח עד שיבוא אליהו, כ"ש כאן שיתכן שאין החלוקה אמת שיש לומר שתונח הטלית עד שיבוא אליהו.

³ דחתה הגמ', דדוקא גבי מנה שלישי ודאי יש רמאי לכן סובר ר' יוסי שיש לעשות תקנה שיפסיד הרמאי ויודה. אולם כאן יתכן שבאמת שהיא של שניהם - דשניהם הרימו את הטלית ביחד. ועוד דחתה הגמ', דדוקא גבי מנה שלישי קונס ר' יוסי כדי שיפסיד הרמאי, אולם כאן גם אם נקנס שיהיה הכל מונח - אין הפסד בזה לרמאי ולא יודה מחמת זה. אולם אומרת הגמ', שדחיה זו שייכת רק גבי מציאה, אולם גבי מקח וממכר ששניהם נתנו מעות (רק אין יודע המוכר ממי קיבל ברצון וממי בעל כרחו), ששם יואיל הקנס שיודה הרמאי - שלא יפסיד את מעותיו, וא"כ היה לר' יוסי לקנס.

⁴ דפיו אינו בהכחשה והזמה, ואם הודה באיזה דבר - אפי' שהוכחש והוזם הוא חייב.

⁵ זה נידון סוגיין, שלמד ר' חייא ק"ו שלא תהא הודאת פיו חמורה מהעדאת עדים, ומה הודאת פיו חייב שבועה - כמו שמצינו בדין מודה במקצת, כך גבי עדים, שאם תבעו חברו מנה והוא הכחיש הכל - ובאו עדים שחייב חמשים זוז, משלם חמשים זוז ונשבע על השאר. אכן לקמן יש שחולקים על ר' חייא (עי' לקמן דף ה.) וסוברים שאי אפשר לחייב בעדים שבועה זו.